

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **L. O.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. J. T., advokátom v K., proti odporcovi **J. T.**, bývajúcemu v K., zastúpenému JUDr. R. L., advokátom v K., **o zaplataenie 120 000,- Sk (3 983,27 €) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 19 Ro 1859/2007, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti platobnému rozkazu Okresného súdu Košice I z 11. októbra 2007 č.k. 19 Ro 1859/2007-9, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** platobný rozkaz Okresného súdu Košice I z 11. októbra 2007 č.k. 19 Ro 1859/2007-9 v napadnutej časti výroku o určení výšky úroku z omeškania a vec vracia Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I platobným rozkazom z 11. októbra 2007 č.k. 19 Ro 1859/2007-9 uložil odporcovi, aby do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatil navrhovateľovi sumu 120 000,- Sk (3 983,27 €) s 0,5 % úrokom z omeškania za každý deň omeškania od 13.10.2004 do zaplataenia, nahradil trovy konania vo výške 7 200,- Sk (239 €) a trovy právneho zastúpenia vo výške 8 856,- Sk (293,97 €) právnenmu zástupcovi navrhovateľa, alebo v tej istej lehote podal odpor. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 28. decembra 2007.

Na základe podnetu odporcu prostredníctvom svojho advokáta, podal proti uvedenému platobnému rozkazu v časti výroku o určení výšky úrokov z omeškania mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol, aby dovolací súd predmetné rozhodnutie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie. Vytýkal

okresnému súdu, že vydaním predmetného platobného rozkazu porušil ustanovenia § 517 ods. 1 a 2, § 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka ako aj § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd pri vydaní platobného rozkazu vec nesprávne právne posúdil v otázke výšky úrokov z omeškania, keď na danú vec neaplikoval ustanovenia § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. Tieto ustanovenia pri výške úrokov sú kogentné a preto účastníci Zmluvy o pôžičke sa nimi v režime občianskeho práva musia riadiť. Horná hranica úrokov z omeškania je stanovená kogentne a jej prekročenie nie je prípustné. Spôsobom, akým súd navrhovateľovi úroky z omeškania priznal, predstavujú ročný úrok z omeškania vo výške 182,5 %. Výška základnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska bola v čase splatnosti Zmluvy o pôžičke vo výške 4,50 %, to znamená 9,00 % ročný úrok z omeškania. Úrok z omeškania určený súdom je takisto v rozpore s § 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka, teda v rozpore s dobrými mravmi, na základe čoho je dohoda uvedená v bode 5. Zmluvy o pôžičke týkajúca sa platenia úrokov z omeškania neplatná. Rozhodnutie okresného súdu tak spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Navrhovateľ vo svojom písomnom vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že ochrana práv a zákonom chránených záujmov odporcu nebola rozhodnutím okresného súdu dotknutá a zákon nebol porušený.

Odporca sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas osobou oprávnenou na tento mimoriadny opravný prostriedok bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky je dôvodné.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny predpis alebo

ak síce použil správny predpis, nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových zistení vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočne primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z povahy ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. vyplýva, že kogentne stanovená je iba horná hranica úrokov z omeškania, ktorej prekročenie nie je prípustné (R 5/2000).

V danej veci okresný súd pri vydaní platobného rozkazu vec nesprávne posúdil v otázke výšky úrokov z omeškania, keď na danú vec neaplikoval správne ustanovenia a to § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Tak ako uvádza aj generálny prokurátor, tieto ustanovenia sú kogentné a účastníci zmluvy o pôžičke uzavretej v režime občianskeho práva sú povinní sa nimi riadiť. Horná hranica úrokov z omeškania je stanovená kogentne a jej prekročenie je neprípustné (R 5/2000). Výška základnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska bola v čase splatnosti zmluvy o pôžičke vo výške 4,5 % a teda ročný úrok z omeškania bol 9 %.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky v danej veci podal dôvodne mimoriadne dovolanie (§ 243e ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.), preto Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené napadnutý platobný rozkaz okresného

súdu v časti výroku o určení výšky úroku z omeškania uznesením zrušil (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 2 a 4 O.s.p.) a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 3 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 16. júla 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: